Seat No. : _______________

NP-107

December-2015

M.Com., Sem.-I

402 : Financial Management

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) નાણાકીય સંચાલન એટલે શું ? સંચાલકીય નાણાકાર્યો સમજાવો. **7**

અથવા

નાણાં મેનેજરની ભૂમિકા સમજાવો.

(B) કોઈપણ **બે**ના જવાબ આપો : **4**

(1) સંપત્તિના મહત્તમીકરણનો હેતુ સમજાવો.

(2) નાણાકાર્યનો આધુનિક અભિગમ સમજાવો.

(3) નાણાકીય સંચાલનનાં ઉદ્‌ભવનાં તબક્કાઓની ચર્ચા કરો.

(C) નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **3**

(1) રોકાણ પર વળતરનાં દરની ગણતરી કેવી રીતે થાય ?

(2) વહીવટી નાણાકાર્ય એટલે શું ?

(3) નાણાકીય સંચાલનનાં રૂઢિગત અભિગમની મર્યાદાઓની યાદી લખો.

2. (A) નાણાકીય જોખમ અને ધંધાકીય જોખમનાં કારણો સમજાવો. **7**

અથવા

Y લિમિટેડનાં ઈક્વિટી શેર હાલમાં શેરદીઠ ₹ 25 લેખે વેચાય છે. નાણાકીય મેનેજરનાં મતે 10% લેખે સતત વૃદ્ધિ થશે અને વર્ષનાં અંતે ડિવિડન્ડ ₹ 2.00 છે. જો તમે ₹ 50 માં આ સ્ટોક ખરીદો, તો તમારો અપેક્ષિત વળતરનો દર શું હશે ?

(B) કોઈપણ **બે**નાં જવાબ આપો : **4**

(1) નાણાંનું સમય આધારિત મૂલ્ય સમજાવો.

(2) 'બોન્ડ બજાર' ઉપર ટૂંકી નોંધ લખો.

(3) ઈક્વિટી મૂલ્ય નિર્ધારણનું 'H' મોડેલ સમજાવો.

(C) નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : **3**

(1) એન્યુઈટીનું વર્તમાન મૂલ્ય એટલે શું ?

(2) બજાર જોખમ એટલે શું ?

(3) બોન્ડનું વર્તમાન વળતર ગણવા માટેનું સૂત્ર જણાવો.

3. (A) કાર્યશીલ મૂડીનો અર્થ આપો અને કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત નક્કી કરતાં પરિબળો સમજાવો. **7**

અથવા

ગુજરાત કંપની લિમિટેડ મશીન ખરીદવાનું નક્કી કરે છે. મશીનને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે.

મૂડી રોકાણ	₹ 3,00,000
વાર્ષિક ઘસારાનો દર	10%
કરવેરાનો દર	50%

ઘસારો અને અન્ય ખર્ચા બાદ કર્યા પછીનું અંદાજિત વળતર નીચે મુજબ છે :

વર્ષ :	1	2	3	4	5
અંદાજિત વળતર (₹)	1,50,000	1,20,000	1,00,000	60,000	40,000

₹ 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય 10% ના વટાવના દરે નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

ગણતરી કરો : (1) રોકાણ પરત મુદત

(2) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય

(B) કોઈપણ **બે**ના જવાબ આપો : **4**

(1) કાર્યશીલ મૂડીનો આશાવાદનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

(2) મૂડી અછત સમજાવો.

(3) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રકારો સમજાવો.

(C) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : **3**

(1) ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ?

(2) સરેરાશ વળતરનાં દરની ગણતરીનું સૂત્ર જણાવો.

(3) કામગીરી ચક્ર સમજાવો.

4. ગમે તે **બે**નાં જવાબ આપો : **14**

(A) (1) Z કંપનીએ 10%ના ડિબેન્ચર 10 વર્ષની મુદત માટે બહાર પાડ્યા. ડિબેન્ચરની મૂળ કિંમત ₹ 100 છે અને બહાર પાડેલી કિંમત ₹ 94 છે. કંપનીને બહાર પાડવાનો ખર્ચ ₹ 4 થયો. જો કરવેરાનો દર 50% હોય, તો ડિબેન્ચરની મૂડી પડતર શોધો.

(2) ₹ 10 ના ઈક્વિટી શેરનો વર્તમાન બજાર ભાવ ₹ 50 છે. આવતાં વર્ષનું અપેક્ષિત ડિવિડન્ડ ₹ 3 છે. ડિવિડન્ડનાં દરમાં વાર્ષિક 8% ના દરે વૃદ્ધિ થાય છે. કંપનીને 30% કરવેરા દર લાગુ પડે છે. ઈક્વિટી શેરની મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.

(B) મૂડી માળખાંનાં પ્રકારો સમજાવો.

(C) મોડિગ્લીઅની અને મિલરે સૂચવેલ ડિવિડન્ડ થીયરી સમજાવો.

(D) કંપની A અને કંપની B ને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	**કંપની A (₹)**	**કંપની B (₹)**
વેચાણ	1,20,000	1,20,000
ચલિત પડતર	60,000	50,000
સ્થિર કાર્યકારી પડતર	20,000	30,000
સ્થિર નાણાકીય ખર્ચા	5,000	6,000

કામગીરી લિવરેજની કક્ષા, નાણાકીય લિવરેજની કક્ષા અને સંયુક્ત લિવરેજની કક્ષાની ગણતરી કરો.

5. સાચો જવાબ પસંદ કરો : **14**

(1) _______ નાણાકીય સંચાલનનાં ઉદ્‌ભવનાં તબક્કામાં જથ્થાત્મક વિશ્લેષણનો સમાવેશ થાય છે.

(a) રૂઢિગત તબક્કો (b) આધુનિક તબક્કો

(c) સક્રાંતિનો તબક્કો (d) એકપણ નહિ

(2) બોન્ડ સાથે ચોક્કસ વ્યાજનો દર જોડાયેલ હોય છે જેને _______ કહે છે.

(a) કૂપન દર (b) પ્રીમિયમ દર

(c) પરિપક્વતાનો દર (d) વટાવનો દર

(3) નેશનલ સ્ટોક એક્ષચેન્જની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

(a) 1990 (b) 1993

(c) 1994 (d) 1995

(4) _______ એ નક્કી કરેલ મૂડી ખર્ચા કરવાનું અને તે માટે નાણાં પૂરા પાડવાનું લાંબાગાળાનું આયોજન છે.

(a) કાર્યશીલ મૂડી (b) મૂડી બજેટ

(c) આયોજન (d) અંદાજપત્રીય અંકુશ

(5) ચાલુ મિલકતો અને ચાલુ દેવા વચ્ચેનો આદર્શ ગુણોત્તર _______ હોવો જોઈએ.

(a) 1 : 2 (b) 1 : 3

(c) 2 : 1 (d) 2 : 2

(6) નફાકારકતા અને જોખમ વચ્ચે _______ સંબંધ છે.

(a) સંબંધનો અભાવ (b) ઊલટો

(c) સીધો (d) આ બધા

(7) _______ એ મૂડી પડતરનાં વિશ્લેષણનાં માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

(a) લાંબાગાળાની મૂડી (b) ટૂંકાગાળાની મૂડી

(c) (a) અને (b) બંને (d) ફક્ત ઉછીની મૂડી

(8) _______ લિવરેજમાં નહિ નફો-નહિ નુકસાનની સ્થિતિ હોય છે.

(a) કાર્યકારી (b) નાણાકીય

(c) સમતૂટ કાર્યકારી (d) કુલ

(9) નાણાકીય જામીનગીરી એટલે _______

(a) ઈક્વિટી અને પ્રેફરન્સ શેર (b) ડિબેન્ચર

(c) (a) અને (b) બંને (d) આમાંથી એકપણ નહિ

(10) કંપનીધારા મુજબ ડિવિડન્ડ જાહેર થયા પછી ______દિવસ સુધીમાં ચૂકવી દેવું જોઈએ.

(a) 21 (b) 42

(c) 30 (d) એકપણ નહિ

(11) ચાલુ મિલકતોનાં લઘુતમ પ્રમાણને ________ કાર્યશીલ મૂડી કહે છે.

(a) કાયમી (b) નિયમિત

(c) ખાસ (d) મોસમી

(12) ચોખ્ખી આવકનો અભિગમ ______ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો.

(a) મોડિગ્લીઅની (b) ડેવિડ ડુરાન્ડે

(c) અલી સ્વાર્ટ્ઝ (d) હેઝરા સોલોમન

(13) _______ નીતિ મુજબ કાર્યશીલ મૂડીનું પ્રમાણ તેની જરૂરિયાત કરતાં ઓછું રાખવામાં આવે છે.

(a) આક્રમક (b) રૂઢિચુસ્ત

(c) મધ્યમાર્ગી (d) એકપણ નહિ

(14) CAPM મોડેલ કોના દ્વારા આપવામાં આવ્યું ?

(a) વિલિયમ શાર્પ (b) વિલિયમ જેમ્સ

(c) એમ.જે. ગોર્ડન (d) વોલ્ટર

Seat No. : _______________

NP-107

December-2015

M.Com., Sem.-I

402 : Financial Management

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) What is a financial management ? Describe the managerial finance functions. **7**

OR

Explain the role of finance manager.

(B) Attempt any **two** : **4**

(1) Explain the objective of maximization of wealth.

(2) Explain the modern concept of finance function.

(3) Explain the stages of evolution of financial management.

(C) Answer the following : **3**

(1) How return on investment is calculated ?

(2) What is administrative finance function ?

(3) List out the limitations of traditional approach of finance function.

2. (A) Explain the causes of financial risk and business risk. **7**

OR

Equity shares of Y ltd. having market value of ₹ 25. Finance manager is expecting growth rate of 10% per annum and dividend of ₹ 2=00 at the end of the year. What is your expected rate of return if you buy the stock for ₹ 50 ?

(B) Attempt any **two** : **4**

(1) Explain the concept of time based value of money.

(2) Write short note : Bond Market

(3) Explain 'H' model for equity share valuation.

(C) Answer the following : **3**

(1) What is present value of an annuity ?

(2) What is market risk ?

(3) State the formula to determine present value of bond.

3. (A) Give the meaning of working capital and discuss the factors affecting working capital requirement. **7**

OR

The Gujarat company Ltd. decided to purchase a machine. The relevant data about this machine are as follow :

Capital investment	₹ 3,00,000
Depreciation rate per year	10%
Tax rate	50%

Expected return after charging depreciation on the machine and other expenses is as follow :

Year:	1	2	3	4	5
Expected return (₹)	1,50,000	1,20,000	1,00,000	60,000	40,000

Present value of ₹ 1 at 10% discount rate are as follows :

Year	1	2	3	4	5
Present value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

Determine : (1) Pay-back period

(2) Net present value

(B) Attempt any **two** : **4**

(1) Explain the principle of optimization of working capital.

(2) Explain capital rationing.

(3) Explain the types of working capital.

(C) Answer the following : **3**

(1) What is net working capital ?

(2) State the formula for calculating average rate of return.

(3) Explain 'operating cycle'.

4. Attempt any **two** : **14**

(A) (1) Z company issues 10% debentures of 10 years maturity. The face value of the debentures is ₹ 100 and its issue price is ₹ 94. The company pays ₹ 4 floatation costs. If the tax rate is 50%, compute the cost of debentures.

(2) The current market price of ₹ 10 equity shares is ₹ 50. The expected dividend for the next year is ₹ 3. The dividend rate grows at 8% per annum. 30% tax rate is applicable to the company. Calculate the cost of equity capital.

(B) Explain the types of capital structure.

(C) Describe the dividend theory suggested by Modigliani and Miller.

(D) The particulars of the firm A and B are given in the following table :

Particulars	Firm A (₹)	Firm B (₹)
Sales	1,20,000	1,20,000
Variable cost	60,000	50,000
Operating fixed cost	20,000	30,000
Fixed financing cost	5,000	6,000

Calculate degree of operating leverage, degree of financial leverage and degree of combined leverage.

5. Select the correct answer : **14**

(1) In _______ stage of evolution of financial management is includes quantitative analysis.

(a) Traditional phase (b) Modern phase

(c) Transitional phase (d) None of these

(2) A bond carries a specific interest rate called _______.

(a) coupon rate (b) premium rate

(c) maturity rate (d) discount rate

(3) When the national stock exchange was established ?

(a) 1990 (b) 1993

(c) 1994 (d) 1995

(4) _______ is long term planning for making and financing proposed capital outlay.

(a) Working capital (b) Capital budget

(c) Planning (d) Budgetary control

(5) Ratio of current assets to current liabilities should be _______.

(a) 1 : 2 (b) 1 : 3

(c) 2 : 1 (d) 2 : 2

(6) What is the relation between profitability and risk ?

(a) Absence of relation (b) Inverse

(c) Positive (d) All of these

(7) _______ is considered in analysis of cost of capital.

(a) Long term capital (b) Short term capital

(c) (a) and (b) both (d) Only borrowed capital

(8) In _______ leverage condition of no profit – no loss is created.

(a) operating (b) financial

(c) break even operating (d) total

(9) Financial securities contain _______.

(a) equity and preference share (b) debenture

(c) (a) and (b) both (d) None of these

(10) According to Company Act, the dividend should be paid within _______ days after declaring it.

(a) 21 (b) 42

(c) 30 (d) None of these

(11) Minimum proportion of the current assets is known as _______ working capital.

(a) permanent (b) regular

(c) special (d) seasonal

(12) Net income approach is presented by _______.

(a) Modigliani (b) David Durand

(c) Elli Swartz (d) Ezra Soloman

(13) According to _______ policy, percentage of working capital is kept less than its requirements.

(a) Aggressive (b) Traditional

(c) Inter-mediatory (d) None of these

(14) Who gave the CAPM model ?

(a) William Sharpe (b) William James

(c) M.J. Gorden (d) Walter